

רשומות

הצעות חוק

16 ביולי 1991

2072

ה' באב התשנ"א

עמוד

329 ..... חוק מילווה קצר מועד (תיקון מס' 5), התשנ"א-1991

331 ..... חוק הערבות (תיקון מס' 2), התשנ"א-1991

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

[452] חוק מילווה קצר מועד (תיקון מס' 5), התשנ"א-1991

1. כסעף 1 לחוק מילווה קצר מועד, התשמ"ד-1984 (להלן - החוק העיקרי), במקום "6,000" תיקון סעיף 1 מליון שקלים חדשים" יבוא "10,000 מליון שקלים חדשים".

דברי הסבר

מילווה קצר מועד (מק"מ) משמש בידי בנק ישראל כלי לניהול המדיניות המוניטרית, ולכן דרוש לבנק מלאי מספיק מכל סדרות איגרות החוב של המילווה לצורך פעילותו בשוק המשני בבורסה.

בתיקון מס' 4 לחוק הועמד הסכום המירבי על סך של 3 מליארד שקלים חדשים, ובהתאם לסמכות שר האוצר לפי סעיף 9 לחוק הוגדל סכום זה בצו לסך של 6 מליארד שקלים חדשים, המתחלקים ל-32 סדרות של איגרות חוב.

לסעיפים 1 ו-4 לחוק מילווה קצר מועד, התשמ"ד-1984 (להלן - החוק), קובע לאמור:

"הרשאה ללוות

1. הממשלה מורשית ללוות בשם המדינה, מילווה קצר מועד, ולהוציא למטרה זו איגרות חוב, ובלבד שסך כל יתרת המילווה במחזור לא תעלה על 6,000 מליון שקלים חדשים."

1 ס"ח התשמ"ד, עמ' 69; התשמ"ה, עמ' 22, עמ' 170 ועמ' 203; התשמ"ו, עמ' 138.

תיקון סעיף 7 2. בסעיף 7 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקת משנה (2) יבוא:

"(2) המחיר שבו יימכרו איגרות החוב לבנק ישראל או שיעור הריבית על איגרות חוב כאמור, או הרשאה לשר האוצר או למי שהוא הסמיך לקבוע את המחיר בתוך טווח מחירים או את שיעור הריבית בתוך טווח שיעורים:"

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) שר האוצר, באישור הועדה, רשאי לקבוע בתקנות לגבי כל סדרה או סוג של סדרות פטור ממס, כולו או חלקו, על ההפרש שבין השווי הנקוב של איגרות החוב לבין מחיר המכירה הראשונה של אותה סדרה על ידי בנק ישראל או על הריבית המשולמת על איגרות החוב; אין בקביעה כאמור כדי לפגוע באמור בסעיף 6 לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985."

תיקון סעיף 8 3. בסעיף 8 לחוק העיקרי -

(1) הסימן "(א)" בסעיף קטן (א) - יימחק ואחרי פסקת משנה (6) יבוא:

"(7) אם נקבע שיעור ריבית של סדרה בתוך טווח של שיעורים - השיעור שנקבע:"

(2) סעיף קטן (ב) - בטל.

תיקון סעיף 9 4. בסעיף 9 לחוק העיקרי, במקום "6,000 מליון שקלים חדשים" יבוא "15,000 מליון שקלים חדשים".

דברי הסבר

באיגרות חוב אלה, מוצע לאפשר הנפקתן גם כאיגרות חוב נושאות ריבית, ולאפשר עריכת מכרז על גובה הריבית. כן מוצע לבטל את חובת הפרסום ברשומות של קביעת שר האוצר לגבי תנאי איגרות החוב שהונפקו. חובה זו מתייחסת רק לתנאי הסדרה כפי שנמכרה לבנק ישראל, ותנאים אלה אינם התנאים שבהם מוכר בנק ישראל את הסדרה לציבור. מאחר שקביעה זו אינה רלוונטית לציבור, אין צורך בפרסומה ברשומות.

כדי לענות על הגידול בביקוש למלווה קצר מועד ולאפשר ניהול מדיניות מוניטרית גמישה יותר, מוצע להגדיל את הסכום המרבי ל-10 מליארד שקלים חדשים, ולהסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להגדיל את הסכום עד 15,000 מליון שקלים חדשים.

למעשים כיום, איגרות החוב נמכרות ללא ריבית ו-3 והרווח למשקיעים נובע משיעור הדיסאג'יו שנקבע במכרז על המחיר. כדי לאפשר יתר גמישות בשימוש

ס"ח התשמ"ה, עמ' 172.

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

[453]

חוק הערבות (תיקון מס' 2), התשנ"א-1991

1. לפני סעיף 1 לחוק הערבות, התשכ"ז-1967¹ (להלן - החוק העיקרי), יבוא:
"פרק א: ערבות רגילה"

2. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת פרק ב'

"פרק ב': ערבות יחיד"

17. בפרק זה -

הגדרות

"ערב יחיד" - למעט בן זוגו של החייב; היה החייב תאגיד, לא ייחשב כערב יחיד גם מי שהוא בעל ענין בתאגיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968².

"ריבית" - כפי שנקבע בחוזה, ובלבד שאם נקבע שיעור מיוחד לענין איחור בפרעון, לא יהיה שיעור זה גבוה ביותר מחמישית משיעור הריבית שנקבע עד למועד הפרעון, או שלא תהיה בו תוספת של יותר מ-2% לשיעור הריבית האמור, לפי הגבוה מביניהם.

"הפרשי הצמדה" - הצמדה למדד יוקר המחיה, לשער מטבע חוץ או לעליית מחירו של כל דבר אחר, שעל מחירו מתפרסם מדד מוכר מטעם רשות ממלכתית.

17. ערב יחיד חב רק לחיוב שסכומו נקוב בחוזה הערבות, כתוספת הפרשי הצמדה וריבית, כפי שאלה הוסכמו בין הנושה לחייב.

ערבות מוגבלת

נירסה א'

17. היה החיוב מוכטח במשכנתא או בהתחייבות לרישום משכנתא על נכס מקרקעין של החייב המיועד לדירת מגורים (להלן - דירת מגורים), או במשכון על זכויות של החייב בדירת מגורים או התחייבות להקנות לחייב זכות בדירת

ערבות בדירת מגורים

דברי הסבר

שיוסבר להם טיב התחייבותם. יתר על כן, הבנקים פונים במישרין לערבים, כלי לעשות כל מאמץ לגבות את החוב מן החייב העיקרי.

מטרת החוק המוצע היא להגן על הערב היחיד מפני פגיעה בלתי סבירה בו כתוצאה מחתימת ערבות ומפני ערבות בלתי מוגבלת. החוק, בנוסחו היום ימשיך לחול על תאגידים. החוק המוצע קובע כי הערבות של ערב יחיד חייבת להיות לסכום קצוב, וכי נושה לא יוכל לתכוע ערב יחיד, אלא לאחר שהגיש תביעה נגד החייב.

בשנים האחרונות התפתחה תופעה חמורה של פגיעה קשה בערבים החותמים על ערבות לעמיתים לעבודה, לידידים או לבני משפחתם. התתימה על ערבות גרמה להרס כלכלי של הערבים במקרים רבים, כאשר הוחתמו ערבים על ערבות על סכום מסוים, וזה תפח לממדים עצומים. במקרים רבים נאלצו הערבים למכור את הרכושם, ולא היה די בו לפרוע את ערבותם.

בעיה קשה במיוחד קיימת בקשר לערבות בלתי מוגבלת כסכום, שהביאה לתוצאות בלתי נסבלות מאחר שאנשים חתמו על ערבות מתוך חוסר הבנה לתוצאות מעשיהם, ובלא

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 46; ה"ח התשנ"א, עמ' 68.
² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

מגורים או לגרום לכך שתוקנה לחייב זכות כזאת – לא יעלה מספר הערבים היחידים שיערבו לחייב על שניים.

גירסה ב'

117. לא יהיה תוקף לערבות של ערב יחיד אם היה החיוב חיוב שהיה ניתן להיות חיוב מובטח; או במשכנתא, או בהתחייבות לרישום משכנתא על נכס מקרקעין של החייב, המיועד לדירת מגורים (להלן – דירת מגורים), או במשכון על זכויות של החייב בדירת מגורים, או על התחייבות להקנות לחייב זכות בדירת מגורים או לגרום לכך שתוקנה לחייב זכות כזו.

איסור ערבים
במקרקעין

(אם התקבל גירסה ב' יהיו גירסאות שונות גם לסעיפים 117 ו-117).

117. לא יתבע הנושה מערב יחיד את מילוי ערבותו בלא שהגיש תחילה נגד החייב תובענה לרבות סעדים זמניים הנדרשים בנסיבות הענין, לקיום חיובו, אלא בהתקיים אחת מאלה:

תביעה מהחייב
תחילה

(1) החייב נפטר, הוכרז פסול דין, או שניתן נגדו צו כינוס נכסים, ובתאגיד – צו כינוס נכסים או צו פירוק;

(2) הגשת התובענה נגד החייב כרוכה בקשיים מיוחדים.

117. ערב יחיד הערב לחיוב יחד עם אחר, בין יחיד ובין תאגיד, למעט ערב לחיוב מובטח כאמור בסעיף 117, לא יהיה חייב אלא יחד עם כל הערבים האחרים.

ריבוי ערבים

(אם התקבל גירסה ב' לסעיף 117, יימחקו בסעיף 117 המלים "למעט ערב לחיוב מובטח כאמור בסעיף 117").

117. (א) היה ערב יחיד ערב לחיוב מובטח כאמור בסעיף 117, יחד עם ערב אחר, בין יחיד ובין תאגיד, לא יתבע הנושה מערב יחיד אחד את מילוי ערבותו, אלא אם כן הגיש תובענה גם נגד שאר הערבים.

תביעה מכל
הערבים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי הנושה לא לתבוע את אחד הערבים היחידים אם התקיימו לגבי התנאים האמורים בסעיף 117 (1) או (2).
(אם התקבל גירסה ב' לסעיף 117, סעיף 117 – יימחק.)

117. הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל דין ואין להתנות עליהן אלא לטובת ערב יחיד.

אי התנאה

3. לפני סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת שם פרק

"פרק ג': הוראות שונות".

4. (א) ניתנה ערבות לפני תחילתו של חוק זה והוגשה תביעה לקיום הערבות אחרי תחילתו של החוק, יחולו הוראות חוק זה, למעט סעיפים 117 ו-117.

הוראת מעבר

(ב) ניתנה ערבות לפני תחילתו של חוק זה לחיוב בסכום בלתי נקוב, והוגשה תביעה לקיום הערבות אחרי תחילתו של החוק, לא יחולו הוראות סעיף 117 על כל סכום שניתן לחייב לפני תחילתו של חוק זה.

חבר הכנסת שמעון שמרית